

Venäjän kansan edut ovat korkein arvo. Maailmanhistoria nähdään maailmanherruutta tavoittelevien kosmopoliittisten juutalaisten ja kansallista identiteettiään puolustavien ei-juutalaisten kansakuntien välisenä leppymättömänä taisteluna. Ainoastaan natsi-Saksa ja fasistinen Italia katsotaan irtaantuneen kansainvälisen juutalaisen finanssioligarkian kontrollista, kun taas länsi ja erityisesti USA olivat juutalaisen vallan orjuuttamia.

RNE tulkitsee historiaa siten, että Venäjä joutui vuonna 1917 juutalaisten hallitseman bolshevikivallan ikeen alle. Sittemmin Stalin ryhtyi vastahyökkäykseen juutalaisia vastaan, ja näin on jatkunut Stalinin seuraajienkin aikana aina vuoteen 1991, jolloin juutalaisten valta palautui, tosin uudessa "demokraattisessa" muodossa. Venäläisiä uhkasivat sekasorto, orjuus ja kansanmurha, "mutta Venäjän aika tekee tuloaan".

Ideologisesti RNE:llä on ollut kaksi visaista ongelmaa ratkottavanaan: Suuri isänmaallinen sota Hitleriä vastaan ja kysymys Kristuksen rodullisesta alkuperästä. Lopulta on päädytty jonkinlaiseen kompromissiin kummassakin tapauksessa. Hitleriä ihaileva Barkashov on joutunut selittämään, että Saksan *Führer* olikin toiminut kansallissosialismin periaatteita vastaan hyökätessään Neuvostoliittoon. Ja koska RNE:llä ei ole ollut varaa kääntyä kristinuskoa vastaan, on yritetty todistaa, että Jeesus ei ollutkaan juutalainen.

"A Military Machine"

Shenfield korostaa RNE:n normaaleista poliittisista puolueista poikkeavaa luonnetta. Se on ennen kaikkea puolisolitaallinen järjestö taistelu- ja ampumaharjoituksineen, paraati-, vartiointi- ja partiointitehtävineen. Jäseniä rekrytoidaan etenkin taloudellisessa

ahdingossa ja suhteellisen koulutamattoman nuorison piiristä. Poliittisessa ja sotilaallisessa kasvatustyössä toisena tärkeänä kohderyhmänä ovat katulapset — tästä Shenfield ei jostain syystä puhu mitään. Käytännössä RNE:n vaikutusvalta ei koskaan ole näkynyt vaaleissa, mutta sitäkin selvemmin sotilas- sekä poliisiviranomaisten kanssa syntyneenä yhteistyönä alue- ja paikallistasolla tietyissä Venäjän osissa:

- RNU on aluetasolla perustanut nk. Patrioottisia sotilaskerhoja (voenno-patriotitjeskie klubby), joissa annetaan sotilaskoulutusta nuorille ennen kuin nämä ovat asevelvollisuusiässä. Tämä toiminta tapahtuu yhteistyössä sotilasviranomaisten kanssa.

- RNU:n puolisolitaallisia yksiköitä on ollut vapaaehtoisesti avustamassa poliisia järjestyksen ylläpitämisessä monessa kaupungissa. Lähinnä kyse on ollut partiointi- ja vartiointitehtävistä.

Voidaan siis sanoa, että RNE on yllä olevissa tapauksissa käytännössä tullut osaksi valtiovaltaa. Vuonna 2000 RNE kuitenkin yllättäen hajosi. Osa sen jäsenistä halusi äänestää Putinia presidentinvaaleissa Barkašovin ja hänen hengenheimolaisensa julistessa vaaliboikottia.

Kokonaisuutena voidaan sanoa, että RNE:n voima on sen mahtavissa suojelijoissa, joita on korkeissa valtionhallinnon viroissa. Sen aineellinen perusta on vahva, sen sotilaallinen potentiaali liikkuvine yksikköineen ja partisaanileireineen melkoinen, mutta vain sovellettuna partisaanisodankäyntiin. Sen toteutuminen tuntuu kuitenkin hyvin epärealistiselta.

Thomas Parland

Nainen Moskovan miliisistä

Aleksandra Marinina: *Irina tietää liikaa. Suomentanut Olli Kuukasjärvi. Helsinki: Otava, 2002.*

Tunnustan heti, että olen jäänyt koukkuun ja tarvitsen Marinina-annoksen säännöllisesti. Riippuvuuskehitys alkoi helmikuisen koleassa Viipurin asemahallissa, jonka kirjakioskista ostin ensimmäiset neljä Aleksandra Marininan dekkaria 25 ruplan kappalehintaan. Kiitokset vain vihjeestä Sosiaali- ja terveysalan Venäjäverkoston Hanna Koppelomäelle ja Ossi Oinoselle. Ilman heidän opastustaan en kirjoja olisi ymmärtänyt hankkia, sillä siinä määrin tyrmäävä ulkoasu näillä pehmytkantisina pokkareina myytävillä Marininan kirjoilla on. Mutta onneksi on verkostoja.

Meillä ei ennen keväällä suomeksi ilmestynyttä Marininan esikoiskirjaa ole Venäjän dekkarikuningattaresta juuri mitään tiedetty, mutta kotimaassaan kirjailija on jo käsite ja painosten kiistan kuningatar — Marinina on 10 vuodessa ehtinyt kirjoittaa 24 dekkaria, joita on tähän mennessä Venäjällä myyty yli 30 miljoonaa kappaletta. Niitä on myös käännetty 20 vieralle kielelle ja niistä on tehty jo yksi tv-sarja, toinen on juuri valmistumisvaiheessa.

Rikoskirjallisuus ei Venäjällä ole kovin vanha ilmiö, ja Aleksandra Marinina, tai oikeammin Marina Anatoljevna Aleksejeva, on ensimmäinen dekkareillaan läpimurron tehnyt naiskirjailija.

Uranoortajan osa ei ole aina-kaan alkutaipaleella ollut helppo. Vielä 1990-luvun keskivaiheilla, kuuden menestyksekkään kirjan jälkeen, kustantaja epäili, etteivät naiskirjoittajan rikostarinat mene tarpeeksi hyvin kaupaksi. Niinpä Marininaa kehoitettiin jatkamaan kirjoittamista miehisellä pseudonyymillä, ja kirjailija teki työtä käskettyä, loi uudet juonet ja päähenkilöt. Tässä vaiheessa kustantaja ilmoitti, ettei muutoksia tarvita, kun kauppa käy muutenkin tarpeeksi hyvin. Nytemmin Venäjällä on jo 30–40 naispuolista rikoskirjailijaa.

Entisenä miliisieverstinä ja oikeustieteilijänä Aleksandra Marinina tietää mistä kirjoittaa. Niinpä Marininan kestopaikkana, Moskovan miliisissä väkivaltarikoksia selvittävän majuri Anastasia, Nastja, Kamenskajan hahmossa ja työympäristössä on paljon kirjailijaa itseään ja hänen omaa kokemaansa. Kamenskaja ei ole mikään tahansa superkyttä, joka käsiase sojossa jahtaa rikollisia pitkin Moskovaa. Itse asiassa Nastja ei edes osaa ampua ja inhoaa yli kaiken kaikenlaista fyysisiä ponnistuksia. Hänen salainen aseensa ovat analyttiset aivot ja tietokonemäinen muisti, joiden avulla hän erittelee rikoksia etsivien todistusaineiston pohjalta. Nastja työtovereineen tutkii loputtomia rikosvyyhtiä, joissa jäljet johtavat usein jonnekin korkealle, valtaapitävien kamareihin saakka. Mutta miliisin keinot ovat usein vähissä, kun vastassa on kasvoton, kaikkialle lonkerojaan ulottavan taloudellis-poliittis-rikollinen valta.

Verrattuna perinteisen venäläisen kirjallisuuden ikuisesti kärsivään ja pohjattoman kärsivälliseen naistyyppiin on analyttinen ja joskus jopa kylmänkalsealta vaikuttava Nastja Kamenskaja kuin toiselta planee-

talta. Hän hämmentää kanssaeläjiään myös elämäntyyllillään asumalla Leskansa, eli nuoruuden rakkautensa, huippumatematiikko Aleksei Tstistjakovin kanssa avoliitossa, kunnes 35-vuotiaana eli venäläisittäin ikäloppuna suostuu lopulta Leskan kosintaan. Lisäksi Nastja on täysin tumpelo keittiössä, eikä piittaa lainkaan ulkonäöstään, paitsi silloin, kun tiedon esiin lypsämiseksi joutuu muuntautumaan salaperäiseksi vampiksi tai hämäämään vaatteilla, peruukeilla ja meikillä perässä roikkuvia ammattitappajia. Miesvaltaisessa työympäristössään Nastja herättää työtyyllillään usein ihmetystä ja närkästystäkin, vaikka päällikkönsä, miliisieversti Viktor Aleksejevits Gordejevin löytö ja suojatti onkin.

Kiehtovinta Aleksandra Marininan kirjoissa on se, että niissä nyky-Venäjän elämä näyttäytyy juuri niin rosoisena, rujona ja kirjavana kuin se todellisuudessa on. Marinina marssittaa esiin niin pikkurikolliset, ammattitappajat, katulapset, homot, lesbot kuin rahoiltaan pöyhkeilevät uusrikkaat ja korruptoineet virkamiehet ja poliitikotkin. Myös moskvalaisten arki on koko ajan vahvasti mukana; voin Marininaan lukiesani vallan hyvin sieluni silmillä nähdä Nastja Kamenskajan asuintalon rähjäisen porraskäytävän ja haistaa roskakuilun, johon hän roskansa tyhjentää. Joskus Nastja unohtuu muistelemaan, miten opiskeluaikoinaan onnistui kehitemään pahvinmakuisesta Doktorškaja-makkaraa jopa syötävää, ja usein hän mietiskelee miliisin työn raskautta ja huonoja palkkoja sekä sitä, miten kallista kaikki nykyisin on.

Usein Marininan kirjoja lukiessa tuntuu, että ulkona Moskovan kaduilla on jatkuvasti maras-joulukuinen hämähä ja lohdu-ton loskakeli. Mutta Roomassa, jonne Nastja lentää opintomatkal- le, paistaa aurinko ja siellä pis-

täytyy tytärtään tervehtimässä myös äiti, tunnettu kielitieteilijä, joka muutaman kirjan verran on rahakkaassa tutkimustyössä Ruotsissa. Ja rakastettu avo- ja sittemmin aviomies Aleksei menestyy matemaattikkona solmi- den dollarisopimuksia kansainvä- listen tutkimuslaitosten kanssa. Niin ei ollut ennen, Neuvostoliitto-nimisessä valtiossa.

Airi Leppänen